

Alan Değerlendirme Raporu

Pilot Belediye Birimlerinden tam teşekküllü belediyelere: İlk Yılın İncelemesi

Mart 2010

*Sorumluluğu üstlenmiyoruz: bu rapordaki bulgular 2009 yılının Ağustos dönemine kadardır. Burada
2009 seçimlerinin sonuçları da verilmiştir.*

İÇİNDEKİLER

1. RAPOR ÖZETİ	3
2. GİRİŞ	4
3. PİLOT BELEDİYE BİRİMLERİ: TEMEL GERÇEKLER	4
3.2. Yasal Çerçeve	5
3.3 Enstitüsel Çerçeve	6
4. GENÇ BELEDİYELERİN PERFORMANSI	6
4.1 Kapsam ve yetkiler	6
4.3 Yasama bölümü	9
4.4. Yürütme bölümü	10
4.1.1 Yürütme bölümü : İnsan kaynakları idaresi	11
4.5. Enstitüsel ilişkiler	12
4.5.1 Genç belediyeler – Ana belediye.....	12
4.5.2 Genç belediyeler – Merkezi idare.....	13
4.6. 2009 Genç belediyelerde yerel seçimler	15
5. SONUÇLAR	16
6. ÖNERİLER	17
7. EKLER	18
7.1 2009 Yerel seçimler sonuçları	18
7.1.1 Hani Elezit / Đeneral Janković/Elez Han Belediyesi	18
7.1.2 Junik / Junik/ Yunik Belediyesi.....	19
7.1.3 Mamuşa / Mamushë / Mamuşa Belediyesi.....	20

1. RAPOR ÖZETİ

Yerel Özyönetime değin Avrupa Sözleşmesi, yerel idare prensiplerini tanımlayan ve koruyan çok uluslu ilk yasal enstrümandır. Onun hedefi, kenttaşlara en yakın olan yerel makamlara tanınan yetkilerin haklarının korunması; kenttaşların günlük yaşamını etkilemekte olan kararların alınması doğrultusunda etkili olarak katılım imkanının sağlanması ve yerel makamların politik, administratif ve finansal bağımsızlığının garanti edilmesidir.

2002 yılının Ekim ayında Genel Sekreter Özel Temsilcisi (GSÖT) ve Birleşmiş Milletler Kosova Geçici Administrasyon Misyonu (UNMIK) Başkanı Michael Steiner sözü geçen Sözleşme ruhunu daha da ilerletmek planının gereğinden hareket ederek, yerel düzeyde seçilen yeni belediye birimlerinin kurulmasıyla Kosova hükümetinin, yerel düzeyde seçilen belediye birimleriyle-bazılarının çoğunluğu oluşturmayan topluluklardan oluşturularak - kenttaşlara daha yakın olması gereksinimine işaret etti. Hedef, Batı Balkanların diğer ülkelerinde olduğu gibi, toplulukların özellikle de çoğunluğu oluşturmayan toplulukların belediye düzeyinde kilitsel kamu hizmetleri üzerinde yeterli bir politik kontrolü yapmaları doğrultusunda mekanizmaların temin edilmesi idi. Bu yerel idare reformu sürecindeki ilk adım pilot belediye birimlerinin kurulmasıdır ki bu birimlerin çoğunluğu oluşturmayan toplulukların yaşamakta oldukları alanlarda yeni belediyelerin kurulması ile ilgili testin yapılması hedeflenmekteydi. Pilot belediye birimleri daha sonra 2005 yılında kurulmuş ve üç yıllık bir dönem içerisinde yetkiler öyle denilen ana belediyeden¹ pilot belediye birimine devredilmiştir.

2008 yılının Mayıs ayında AGİT Kosova Misyonu (AGİT) Gözetim - Monitoring Birimi, 2005 yılının Ağustos ayında kurulan pilot belediyelerin elde ettikleri başarılarına ilişkin bir rapor yayınladı: *Kurulan pilot belediye birimlerinde kaydedilen başarı değerlendirilmesi ve Geçmiş, Şimdiki Durum ve Gelecek ile ilgili Raporu* yayınladı. AGİT tarafından yapılan inceleme ve Yerel İdare Bakanlığı tarafından hazırlanan altı aylık değerlendirme raporuna dayanarak hazırlanan raporda, pilot belediye birimlerinin tam teşekküllü belediyeler olma yolunda kuruluşu, çalışması ve ilerideki meydan okumalar konularına değinilmektedir.

2008 yılının Ağustos ayında, üç pilot belediye birimi tam teşekküllü belediyeye dönüştü. Bu rapor, alanda AGİT Genç Belediyelerde çalışan Alan Ekipleri tam teşekküllü belediyelerin birinci yılında 2008 Ağustos tarihinden 2009 yılının Ağustos tarihine kadar gerçekleştirmiş oldukları başarıları değerlendirmektedir.

Rapor, üç genç belediyenin şimdiye kadarki çalışmasında pek fazla engel ile karşılaşmadığına işaret ederek bazı alanlarda başarılı olduklarını göstermektedir. Yetkiler transferi hemen hemen tamamlanmış bulunmakta ve tüm eski pilot belediye birimlerinde sorunsuz bir şekilde gerçekleştirilmiştir. Bu belediyelerin ana belediyel ile ilişkileri de problemsiz bir şekilde gerçekleşmiştir.

Raporun devamında pilot belediye birimleri ile merkezi düzeydeki ilişkilerin memnun edici olduğuna işaret edilmektedir. Ama bu belediyelerde mevcut kapasitelerin daha da geliştirilmesi sağlanıncaya kadar merkezi düzeyin onlara öncelik tanınması gerektiğine de işaret ediyor. Merkezi düzey, personel sayısı ile ilgili belediye sivil hizmeti konusunda herhangi bir bütçe kısıtlamasından kaçınılmalıdır. Bu sayede de bu belediyelerin görgülü ve profesyonel sivil hizmet sunabilecek personeli işe alma imkanı sağlanacaktır.

¹ Ana belediye, pilot belediye biriminin kurulması için birçok kadastro bölgelerinin ayrıldığı belediyeye sevk etmektedir.

Raporda yasama alanının etkili ve bağımsız olması sorunlu alan olarak belirlenmiştir. Yapılan incelemeler, belediye meclisi ve onun komitelerinin eski pilot belediye birimleri için gelecekteki kapasite yapılanma projelerine ilişkin temel konulardan biri olarak belirlenmektedir.

2. GİRİŞ

AGİT Kosova Misyonu (AGİT) tüm Kosova belediyelerinde iyi idare prensiplerinin hüküm sürmesi için etkinliklerde bulunmaktadır. Belediyelerin yerel idare yasal çerçevesinin, insan hakları ilkelerine göre ve iyi idare standartlarına ne denli önemsediyine ışık tutmaya çalışan AGİT, aynı zamanda, iyi idarenin esas prensiplerini – hizmetlerin vatandaşa daha yakın olmasının promosyonunu yapmaktadır.

Bu raporun hedefi, eski pilot belediye birimlerinin 2008 yılının Ağustos ayından itibaren tam teşekküllü belediyeye döndükten sonra nasıl çalıştığını değerlendirmektir. Üç yıl pilot program üzerine çalıştıktan sonra bu belediyeler Yerel İdare Bakanlığı tarafından doğrudan verilen talimatlardan bağımsız olarak çalışmaktadır. Bu değerlendirme, kendi ilgili belediyelerinin performansını gözden geçirmek amacıyla Elez Han/ Hani Elezit / Đeneral Janković, Yunik/ Junik / Junik / ve Mamuşa/ Mamushë / Mamuşa Alan Ekipleri tarafından yapılan bir yıllık değerlendirme, alan incelemesi ve dikkatli incelemelerden sonra ortaya çıkmıştır. Sözü geçen grup raporu, temel meydan okumalar, en iyi pratikler ve öğrenilen dersleri saptamak için kullanılacak ve bu gelecekteki herhangi bir yerel idare reform projesi için nihayi önerilerin çıkarılmasına yardımcı olacaktır.

İyi bir idarenin temel prensibi olarak yerel idare reformu sorumluluğunun, şeffaflığın güçlendirilmesi kamu ilişkilerinin idare edilmesi doğrultusunda etik standartların kabul edilmesini cesaretlendirmektedir. Hizmetlerin yerel düzeye transfer edilmesiyle sakinlerin-kenttaşların karar getirmede daha aktif olmaları, yerel seçimler yoluyla onların yerel idare performansını daha eleştirel bir şekilde değerlendirmelerini olanaklı kılmaktadır.

3. PİLOT BELEDİYE BİRİMLERİ: TEMEL GERÇEKLER

Bu bölüm, pilot belediye birimleri ve onların yasal ile enstitüsel çerçevenin kurulması ve hedefi ile ilgili kısa bir genel bakışı içerir.

3.1. Kuruluş ve hedef

BM Güvenlik Konseyi 2004 yılının Nisan ayında, “*merkezi-yedekli olmayan sorumlulukların yerel yetkililere ve Kosova topluluklarına devredilmesi amacıyla daha efektif bir yerel idare*.”² için davet yaparak Başkanlık Bildirisini yayınlamıştır. Buna yanıt olarak Geçici Özyönetim Enstitüleri (PISG) Birleşmiş Milletler Kosova Misyonu ile birlikte (UNMIK) Yerel İdare Çalışma Grubunu (Çalışma Grubunu) kurdu. 2004 yılının Temmuz ayında, Çalışma Grubu, Geçici Özyönetim Enstitüleri ve UNMIK temsilcileriyle birlikte, Yerel Özyönetim İdaresine değin Avrupa Beyannamesi³ esasınca Kosova’da Yerel Özyönetim İdare Reformu Çerçevesini (Çerçeveyi) geliştirmiştir ve bu Geçici Özyönetim Enstitüleri tarafından desteklenmiştir. Bu çerçeve, sınırlı bir pilot belediye biriminin kurulmasıyla var olan bazı belediyelerin strüktürlerinin yeniden yapılanmasını öngörmektedir.⁴

² Güvenlik Konseyi’nin 30 Mart 2004 tarihinde düzenlenen n 4960 toplantısı, SC/8082 Basın Açıklaması

³ Yerel Özyönetime değin Avrupa Sözleşmesi, Avrupa Konseyi, Strasbourg, 15 Ekim 1985.

⁴ Elez Han/ Hani Elezit/ Đeneral Janković/, Yunik/ Junik / Junik/ ve Mamuşa / Mamushë / Mamuşa pilot belediye birimleri kuruldu, diğer yandan Graçanica/ Graçanica/ Graçanicë/ ve Parteş/ Parteş/ Partesh/ pilot birimleri politik tutumalr yüzünden hiç bir zaman çalışmadı.

BM Genel Sekreteri Özel Temsilcisinin beş pilot belediye biriminin kurulmasına değin Administratif Emri yayınlamasından sonra Çerçevenin gerçekleştirilmesi 2005 yılının Temmuz ayında başlamıştır.⁵ Bu beş birimden iki pilot belediye birimi Kosova Arnavutlarının çoğunlukta olduğu alanlar için, biri Kosova Türklerinin çoğunlukta oldukları alanlar için ve ikisi Kosova Sırlarının çoğunlukta oldukları alanlar için öngörülmüştür.

Yunik / Junik / Junik / ve Elez Han/ Hani Elezit / Đeneral Janković/, Kosova Arnavutlarının çoğunlukta yaşamakta oldukları bölgelerdir. Yunik / Junik / Junik / , Deçan /Deçan/Deçane belediyesi altında kurulmuş ve Kosova'nın Kuzey Batısında bulunur, beş kadastro bölgesini kapsar ve yaklaşık 9,000 nüfusa sahiptir.⁶ Elez Han/ Hani Elezit/ Đeneral Janković, Kosova'nın Kuzey Doğusunda eski Yugoslavya'nın Makedonya Cumhuriyeti sınırında bulunur ve Kaçanik/ Kaçanik /Kaçanik belediyesi altında kurulmuştur. Onun on bir kadastro bölgesinde yaklaşık 10,000 kişi yaşar .⁷

Mamuşa / Mamushë / Mamuša pilot belediye birimi Prizren belediyesinden kurulmuştur ve yaklaşık olarak 5,500 kişi yaşar, onların çoğunluğunu Kosova Türkleri oluşturur. Mamuşa / Mamushë / Mamuša sadece bir kadastro bölgesini kapsar .⁸

Gračanica/ Gračanica / Graçanicë/ ve Parteş / Parteš / Partesh, pilot belediye birimlerinde çoğunlukta Kosova Sırları bulunur , ama hiçbir zaman gerçek- fonksiyonel olmamıştır. Gračanica/ Gračanica / Graçanicë pilot belediye birimi beş kadastro bölgesini kapsar, Parteş/ Parteš / Partesh pilot belediye biriminin üç kadastro bölgesini kapsamaması gerekirdi.

3.2. Yasal Çerçeve

Pilot belediye birimlerinin kuruluşu ve çalışmaları Pilot Projelere değin 2005/11 sayılı UNMİK Administrasyonu Yönelgesinde saptanmış, Kosova'da Belediyelerin Özyönetimine değin 2000/45 UNMİK Kuralı , 2005/11 sayılı Administratif Yönelgesinin 4.1 Maddesine göre 2007/13 UNMİK Administratif Yönelgesinde yapılan değişmeler esasınca: “[pilot belediye birimleri sorumlulukları ve güç faaliyet alanı, strüktürü, temsilcilerin ve idare alanlarının strüktürü ve prosedürleri 2.000/45 Sayılı UNMİK Kuralında belirtildiği üzere mutatis mutandis[...]]”.

Pilot belediye birimlerinin teritoryel sınırı⁹ ve pilot belediye birimleri geçici meclislerinin yapısı¹⁰ Genel Sekreter Özel Temsilcisi tarafından yayınlanan İdare Kararları ile saptanmıştır. Bu sınır tüm beş pilot belediye biriminde saptanırken, geçici meclisler sadece Elez Han/ Hani Elezit / Đeneral Janković/, Mamuşa / Mamushë / Mamuša ve Yunik/ Junik / Junik'te başarılı bir şekilde atanmış ve çalışmalarını sürdürmüştür.

⁵ Kosova'da Özyönetim Belediyeleri 200/45 sayılı UNMİK Kuralının uygulanmasına değin Pilot Projelerine ilişkin 2005/11 sayılı İdari Kuralı.

⁶ Yunik/ Junik / Junik profili, Yunik/ Junik / Junik AGİT Belediye Alan Ekibi tarafından temin edilmiştir.

⁷ Elez Han/ Hani Elezit / Đeneral Janković profili, Elez Han/ Hani Elezit / Đeneral Janković AGİT Alan Ekibi tarafından temin edilmiştir.

⁸ Mamuşa / Mamushë / Mamuša profili, Mamuşa / Mamushë / Mamuša AGİT Belediye İdare Ekibi tarafından temin edilmiştir.

⁹ Yunik/ Junik / Junik/ Pilot Belediye Birimi Bölgesel Sınırına değin 2005/17 Yürütme Kararı ; Parteş/ Parteš / Partesh Pilot Belediye Birimi Bölgesel Sınırına değin 2005/18 Yürütme Kararı; Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković/ Pilot Belediye Birimi Bölgesel Sınırına değin 2005/19 Yürütme Kararı; Gračanica/ Gračanica/ Graçanicë Pilot Belediye Birimi Bölgesel Sınırına değin 2005/20 Yürütme Kararı; ve Mamuşa / Mamushë / Mamuša Pilot Belediye Birimi Bölgesel Sınırına değin 2005/21 Yürütme Kararı.

¹⁰ Yunik/ Junik / Junik Pilot Belediye Geçici Meclisine değin 2005/27 Yürütme Kararı ; Elez Han/ Hani Elezit / Đeneral Janković Pilot Belediye Birimi Geçici Meclisinin 2005/28 Yürütme kararı; ve Mamuşa / Mamushë / Mamuša Pilot Belediye Birimi Geçici Meclisi 2005/29 Yürütme Kararı.

Yerel İdare Administrasyonu Bakanlığı tarafından yayınlanan 2006/2 on Pilot Belediye Birimlerinin İç Örgütlenmesi ve Strüktürüne deęin¹¹ 2006/2 Administratif Talimatında belediye birimlerinin örgütlenmesi, çalışması ve strüktürü ile ilgili kurallar saptanmıştır.

3.3 Enstitüsel Çerçeve

Kosova'da Belediyelerin Özyönetimine değin 2000/45 UNMİK Kuralı, uygulanan yerel yasal çerçeve sayesinde pilot belediye birimleri 2005 yılında kuruldu. 2007/30 sayılı UNMİK Kuralının kabul edilmesine rağmen, 2007 yılının Ekim ayında birçok Kosova belediyesi tarafından 2000/45 sayılı UNMİK Kuralının değiştirilmesine rağmen, pilot belediye birimleri yeni yasal çerçevenin yürürlüğe girmesiyle, 2008 yılının Haziran ayına kadar belediyelerin tam teşekküllü belediyelere dönüştürülmesine kadar 2000/45 UNMİK Kuralını uygulamaya devam ettiler. Üç ay sonra Yerel İdare Bakanlığı tarafından gönderilen ek yazıda, Kosova belediyelerinin çoğunun Haziran 2008¹² yılında uyguladıkları gibi, belediyelerin yerel özyönetime değin uygulanmakta olan Kanununun uygulanması yönünde kesin talimatlar aldılar.

Belediyelerin yasal ve yürütme alanlarının strüktürü ve yetkileri Yerel Özyönetim İdaresine değin uygulanmakta olan Kanun ile saptanmıştır. Bu Kanuna göre, belediye meclisi, belediyenin en yüksek yasama organıdır. Belediye meclislerinin temel sorumluluğu belediye tüzüğünü, belediyenin prosedür kurallarını ve belediye kurallarını tasarlamak ve kabul etmektir. Raporda değerlendirilen dönem süresince üç genç belediyede belediye meclisleri yapısı 2002 Kasım seçim sonuçlarından çıkmaktadır. Politik partiler, ana belediyelerde kazandıkları yüzdeler esasınca adayları önerdi, ve adaylar da Genel Sekreter Özel Temsilcisi tarafından desteklendi.. 2007 yılı Kasım ayı seçimlerinden sonra, üç geçici meclis mandatı Yerel İdare Administrasyonu Bakanlığının önerileri üzere uzatıldı. Bu, 2007/13 sayılı UNMİK Administratif Yönelgesi ile olduğu gibi 2005/11 sayılı UNMİK Administratif Yönelgesi yardımıyla gerçekleşti.

2009 yılı Kasım ayında düzenlenen yerel seçimlerde üç eski pilot belediye birimi sakinleri oy kullanarak kendi başkanlarını ve belediye meclisi üyelerini ilk defa olarak seçtiler. (Ek 7.1 sonuçlarına bakınız)

4. GENÇ BELEDİYELERİN PERFORMANSI

Bu bölümde, belediyelerin pilot belediye birimlerinden 2008 yılının Ağustos ayında tam teşekküllü belediyelere ya da genç belediyelere dönüşmesine ilişkin performansı değerlendirmektedir. Onun Yasama ve yürütme branşları Yerel Özyönetime değin uygulanan Kanun ve onun ek mevzuatına sorumludur.

4.1 Kapsam ve yetkiler

Yerel Özyönetime değin uygulanan Kanun, kendi belediyesine (madde 17) ve temsilci yetkilerine (madde 18) aittir. Pilot - denemes sürecinde, genç belediyeler Deçan / Deçane/ Deçan, Kaçanik /

¹¹ Pilot Belediye Birimlerinin İç Örgütlenmesi ve Strüktürüne ilişkin Yerel İdare Administrasyonu Bakanlığının 2006/2 No' lu Administratif Talimatı.

¹² 18 Eylül 2008 tarihli mektupta, belediyelere Yerel Özyönetime ilişkin uygulanmakta olan Kanun uyarınca önlem almaları ile ilgili açık olarak görevler verilmektedir. Mektupta, geçici meclis başkanlarının ilgili belediyeler başkanlarına dönüştürülmeleri yetkisi verilerek, onların ne ilgili belediye meclisi üyesi ne de kendilerinin ana belediye oluşumunda belediye meclis üyesi hakkına sahip olmadığı açıklanmıştır. Ayrıca, belediye meclislerinin ilerideki yerel seçimlere kadar aynı üye sayısına sahip olmaları ve kendi belediye tüzüklerini onaylamak için 60 güne sahip oldukları, ondan sonra kendi çalışma yönetmeliklerini onaylamak için 15 güne sahip oldukları mektupta belirtilmektedir.

Kaçanik/Kaçanik ve Prizren gibi ilgili ana belediyelerden bu gibi yetkileri üstlenmeye başlamıştır. Çoğu zaman kendi ana belediyelerinden yetkilerin transferini idare etmekte başarılı olmuşlardır (eğitim, finansi idare, sağlık hizmetleri ve yerel öz - yönetim),ayrıca merkezi düzeydeki bazı alanlarda da böyle şeyler görülmüştür¹³

Yetkilerin ana belediyelerden genç belediyelere aktarılması süreci oldukça sorunsuz geçmiştir. Eski pilot belediye birimleri kendi yetkileri dahilinde tam ve eksklusiv güce ve ‘delegeye edilmiş’ yetkilere sahiptir. Sadece Elez Han / Hani i Elezit / Đeneral Janković ve Yunikt/ Junik / Junik/ belediyelerinde sivil kayıt bunun dışındadır.¹⁴ Mamuşa / Mamushë / Mamuşa 2009 yılının Mayıs ayında kendi belediye sivil kayıt ofisini açmış ve kenttaşlarının özel evrakları (Kimlik kartı, pasaport v.b.) Mamuşa’da temin edip Prizren’e gitmelerine ihtiyaç kalmamıştır.

Bu genç belediyelerde gelecekte de en önemli sorunları arasında Kadastro, Jeodezi ve Kentsel Planlama alanında en zayıf kapasiteye sahip olma sorunu olacaktır. Bu nedenle Kosova Kadastro Ajansı 2009 yılının Nisan ayında bu departmanların kapasitelerini yapılandırmak amacıyla birçok eğitim dersleri düzenledi¹⁵. Diğer yandan Elez Han/ Hani i Elezit/ Đeneral Janković kendi kenttaşlarına kadastro ve kentsel hizmeti sunmakta ertelemelere neden olan ve ana belediyelerden bazı kadastro kayıtlarının transferini beklemektedir.¹⁶ İhtiyaç duyulduğu durumunda Kačanik / Kačanik/Kaçanik ve Mamuşa / Mamushë / Mamuşa tarafından olduğu gibi komşu Rahovça/ Rahovec / Orahovac tarafından Elez Han’a rehber ve ek yardım sunulmaktadır.¹⁷

2009 yılının Nisan ayında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tüm Kosova belediyelerine sosyal hizmet alanından yetkileri transfer etmiştir. Kendi ana belediyelerine karşın, genç belediyelerin kendi sınırları çerçevesinde Sosyal Güvenlik Merkezleri yoktur. Bakanlığın talimlerine uygun olarak ana belediyelerinden iki personel üyesi, merkezin yokluğunu telafi etmek için genç belediyelere transfer edilmiştir.

Bu personel üyeleri belediye sağlık ve sosyal güvenlik departmanları üyeleri ile birlikte sosyal çalışma ofisinde görevlerini yapmaktalar.¹⁸ Kendilerinin bağımsız Sosyal Güvenlik Merkezlerini kurmaları ek fonların ayrılmasına bağlıdır. Diğer belediye departmanları ile paylaşmaları gereken - gerekli hükümlere rağmen atanan personel kendi görevlerini yerine getirmekte var olan kapasitelerini göstermiştir.

4.2 Maliye idaresi

¹³ Bakanlık arası çalışma grubu yerel idare reformu konuları ile uğraşmasına rağmen hükümet şu alanlarda yetkileri transfer etmeyi planlamaktadır: Sosyal Güvenlik; Yerel Kamu Kurumları; Kültür, Gençlik , Spor; Genel Sekreter Özel Temsilcisi’nin şirket kayıt çalışmaları (delege edilerek tanınan yetkiler); Temel Sağlık; Okul Eğitimi; Belediye Mali; Kamu evleri; Kadastro kayıtları (delege edilerek tanınan yetkileri); Ormancılık Korunumu (delege edilen yetki Belediyenin borçlanması; Seçmenlerin Kayıtlanmaları (delege edilen yetki).

¹⁴ Belediye liderlerinin politik istemlerinin olmamasından ya da sorunlardan değil, daha fazla belediye kapasitesinin olmaması ve ofis alanı ve personel yetersizliğinden ileri gelmektedir.

¹⁵ Kosova Kadastro Ajansı verilerin kayıt edilmesine ilişkin prosedürler ve sistemler ile ilgili belediyelerde kendi personeline ait eğitim dersleri düzenledi .

¹⁶ 2009 yılının Ağustos ayında, Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković grafik kayıtları elde etti, Kačanik/ Kačanik/Kaçanik’ten ise hala metin kayıtlarını teslim alamadı

¹⁷ Mamuşa/ Mamushë/ Mamuşa kapasitesinin artırılması ile ilgili pragmatik çözüm komşu Rahoveç/ Orahovac/ Rahovec Belediyesi ile olmuştur, ki bu belediye eski ana belediyesi olan Prizren/ Prizren/ Prizren belediyesinin işlerine karıştırmamaktadır. 2009 yılının Eylül ayından 2010 yılının ortasına kadar, tüm kadastro ölçümleri ve kadastro evrakları Mamuşa / Mamushë / Mamuşa’ya ait olarak Rahovça/ Rahovec/Orahovac/ belediyesinde yayımlanacak, ayrıca Rahovça belediyesi Mamuşa/ Mamushë/ Mamuşa kadastro departmanında çalışanlar için eğitim dersleri düzenleyecektir.

¹⁸ İki belediye arasında Anlaşma Memorandumunda da tanımlandığı üzere Mamuşa/ Mamushë/ Mamuşa hariç, ki onun iki personeli hafta içerisinde Prizren ve Mamuşa/ Mamushë/ Mamuşa’ya doğru yolculuk yapmaktadır.

Geçici Finansi İdareciler ¹⁹ 2008 yılının sonunda ortadan kaldırılarak, eski pilot belediye birimlerinin kendi maliye işlerini bağımsız olarak idare etmesi amacıyla üç eski pilot belediye biriminde Bütçe ile Maliye Müdürlüklerinin işe el atmaları yetkisi verilmiştir .²⁰ O zamandan beri genç belediyeler Maliye ve Ekonomi Bakanlığı talimatlarına göre bağımsız ve başarılı bir şekilde bütçe önerilerini tasarlamış, eylemlerini artırmış ve bütçelerini idare etmişlerdir.²¹ .

2010 yılına ait olan bütçe önerileri, Mamuşa/ Mamushë Mamuşa tarafından önerilen en yüksek artışın yapılması ile eski pilot belediyelerinde hizmetlerin artırılması ile ilgili planları kapsamaktadır. Genç belediye bu artışın yüzde 64 ²² olması, bütçenin yüzde 32'sinin kapital yatırımlar için tahsis edilmesini ²³ öngörmektedir. Yunik/ Junik/ Junik ve Elez Han/ Hani i Elezit/ Đeneral Janković eski yıllardan kalan bütçeleri ile çalışmalarını sürdürmekte, diğer yandan, Mamuşa / Mamushë / Mamuşa, kendi bütçesini olduğu gibi dış bağışçılardan gelen büyük miktardaki desteklerini bütünlüklü olarak harcamış bulunmaktadır. İki belediyeye kendilerine ayrılan bütçe yeterlidir ve her ikisi de enfastrüktür projelerini geliştirmek ve finansi sınırlandırmaları ile ilgili sorunlarını halletmek için başarılı sonuçları önermek ve enfastrüktür projelerini geliştirmeyi başarmıştır. Elez Han/ Hani i Elezit/ Đeneral Janković belddiyesinin 2008 yılının sonunda yüzde 2 olarak bütçe fazlası vardır; bu belediyenin 2010²⁴ yılına ait olan bütçe önerisi 1.24 milyon Eurodur. 2009 yılı için onaylanan bütçeye kıyasla bütçede 7.25' lik bir artış sözkonusudur.²⁵ Sözü geçen belediye kapital-sermaye yatırımlar için fonda küçük bir yatırım artışını planlamaktadır, bu yıl artış yüzde 27 iken, gelecek yıl yüzde 28 olarak öngörülmektedir. Yunik /Junik/ Junik belediyesi yüzde 16 oranındaki bir bütçe fazlasıyla ya da 2008 yılının sonunda 122,000 Euro fazlasıyla,²⁶ 2009 yılının ikinci yarısında kendi bütçesini yol ve trotuvar yapımı, yol ve dere kenarlarının-yataklarının yapımı ve sulama sistemi için harcamıştır. Onun 2010 yılına ait bütçe önerisi 1 million Eurodur ve bu yüzde 1.6 oranında bir artış oluşturmaktadır.

Genç belediyeler 2007 yılının Ocak ayından itibaren emlak vergisi toplamaya başlamışlardır ve onlar bu şekilde bütçelere ek gelir sağlamaktadırlar. Elez Han/ Hani i Elezit/ Đeneral Janković 2008 yılında başarılı bir şekilde 52,000 Euro topladı, ve 2009 yılı Ağustos ayının sonunda 45,000.Euro topladı. Mamuşa / Mamushë / Mamuşa'nın emlak vergisi gelirleri 14,000 Euro olarak belirlenirken, Yunik'te 35,000.Euro tutarında emlak vergisi tahsil edildi.

¹⁹ 2007 yılından itibaren Maliye ve Ekonomi Bakanlığı doğrudan doğruya Kosova Konsolide Bütçesinden pilot belediye birimlerine operatif subvansiyonlar - ödenekler tahsis etti, ama bu operatif subvansiyon harcamaları ile ilgili araçlar sadece Bakanlık tarafından atanan geçici maliye administratorleri tarafından idare edilebiliyordu. Geçici maliye administratorleri Pilot Belediye Birimleri bütçesinde tüm masraflar ile ilgili nihayi kararlar getirmek için sorumluydu.

²⁰ Belediye başkanlarına bununla ilgili hiçbir enformasyon gönderilmediği yüzünden, 2009 yılının Ocak ayında onlar maliye idaresi için sorumluluğu üstlendiler.

²¹ 2009 bütçe yılının başlangıcında, tüm Kosova belediyelerinin 2009 yılı mal ve hizmetler bütçe kalemlerinde % 10'luk bir azalmaya gitmeleri istendi, kapasitelerinin artırılmasına rağmen pilot belediye birimleri buna uydu. (2008 yılı Ekim ayının ortasında Maliye ve Ekonomi Bakanlığı tarafından gönderilen notaya göre.)

²² 2008 yılının bütçesi 515,000 Euroydu ve 2009 yılının bütçesi ise 737,000 Euroydu. 2010 yılının bütçe önerisi 1,209,000 Eurodur . Demek oluyor ki 2009 yılına ait bütçeye kıyasla 2010 yılında yüzde 64 % oranında bir artış sözkonusudur. Belediyenin 2008 yılına ait bütçe tutarı 515,000 Euro iken, 2009 yılında bütçede %43 oranında bir artış görüldü.

²³ 2010 yılına ait bütçe önerisinde kapital -sermaye yatırımlar için 391,000 Euro öngörülmüştür.

²⁴ 2009 yılının Ağustos ayında bütçe ile ilgili kamuya açık olan ikinci toplantıda 40 kadar kenttaş-sakine belediye tarafından takdim edildiği gibi.

²⁵ 2009 yılı için onaylanan bütçe 1.15 milyon Euro olarak belirlenmişti; ancak yılın ortasında yapılan bütçe rebalansı ile belediyenin tahsil ettiği 14.000 euronun da ilave edilmesi için gereken değişikliklere gidildi.

²⁶ Yunik/ Junik / Junik 2008 fiskal yılında yıllık bütçesi 770,000 Euro olan bütçesinin sadece % 84.1'lük bölümünü harcadı. Trotuvarların yapımı ve Yunik'in tam teşekküllü belediyeye dönüştürülmesi doğrultusunda görülen yavaş bir süreç yüzünden projelerin ertelemeli olarak tamamlanmaları ve 2009 yılında ödenmesi yüzünden artış görülmüştür. Bu ertelemelerin üstesinden gelinmesi için yeni bir personelin işe alınması, yeni daireler ve müdürlüklerin kurulması , var olan seksiyonların genişletilmesi olduğu gibi yeni hizmetlerin açılması gerekir.

Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković ve Yunik/ Junik / Junik/ kendi finansi planlamalarını şeffaf bir şekilde yürütmek amacıyla bütçe ile ilgili kamuya açık toplantıları başarıyla gerçekleştirdiler, diğer yandan Mamuşa/ Mamushë/ Mamuşa Belediye Meclisi 2010-2012 dönemine ait yarı yıllık bütçe rebalansı önerisini kamuya açık olan hiçbir toplantı yapmayarak doğrudan doğruya Bakanlığa sundu.

“Daha eylemsel bir efikasitenin temin edilmesi, bütçe ile finansi disiplini, kamu sektörü oluşumları ile yasal ve düzenleyici bir uyumun temin edilmesi, her kamu sektörünün kendi eylemleri, kayıtlar, idare ve kontrol sistemlerinin düzenli, sistematik ve kapsamlı iç denetiminin yapılması için” Kosova belediyeleri mali denetime tabii tutulmaktadır²⁷. 2009 yılının Ekim ayından itibaren, sadece Yunik/ Junik/ Junik/ Belediyesi iç denetçiyi - auditörü işe almış, ve bu kişi doğrudan doğruya belediye başkanına rapor sunmakta. Elez Han/ Hani i Elezit/ Đeneral Janković belediye görevlileri, personel sınırlandırmaları yüzünden iç denetim birimini yapma olanağında olmadıklarını belirttiler. Mamuşa/ Mamushë / Mamuşa 2009 yılına ait bütçesinde iç denetçi biriminin olmasını öngörmüş bulunmaktadır fakat bu birim henüz kurulmuş değildir. Belediye, 2010 yılı bütçesinde iç denetim biriminin kurulmasını plana dahil etmiştir.

4.3 Yasama bölümü

Ağustos 2008 –Ağustos 2009 tarihine kadar genç belediyelerin yasama seksiyonları bağımsız bir şekilde çalışmaya başlamıştır. Onlar Yerel İdare Bakanlığı tarafından saptanan temel model tüzükler ve Yerel Özyönetim ile ilgili uygulanan Kanun çizgisinde belediye tüzüklerini başarılı bir şekilde tasarlayıp onayladılar. Tüm üç genç belediye, belediye meclisi ve onun yapıcı organları çalışmalarını yönetecek başkanları seçtiler. Yunik/ Junik / Junik ve Mamuşa/ Mamushë/ Mamuşa’da meclis başkanı görevine kadınlar seçilmiştir. Yedi belediye yönetmenliği, kurallara uygun olarak Yunik’te seçildi²⁸, oysa Mamuşa/ Mamushë/ Mamuşa’da²⁹ dört ve Elez Han’da /Hani i Elezit / Đeneral Janković/ yedi adet belge ve içtüzükler kabul edildi³⁰.

Belediye meclisinde yürütülen tartışmalar, yasama organının yürütme erkinden bağımsız olarak çalışmalarını yürüttüğüne dair güçlü bir delilini oluşturur. Örnek olarak Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković , oradaki muhalefet ³¹ sürekli olarak o belediye başkanlığını kanunların uygulanması konusunda uyarılarda bulunur. Bi kez muhalefet, meclis başkanı seçiminin merkezi gözden geçirilmesini istedi, bunun sonucu yeni oylamanın yapılması yanı sıra eski başkanlık döneminde alınan tüm kararların gözden geçirilmesine ve iptal edilmesine de yol açtı.³² Mamuşa/ Mamushë/ Mamuşa muhalefeti ³³ çok seyrek olarak belediye meclisi başkanlığı üyelerine ve belediye

²⁷ 2007/19 sayılı UNMİK Kuralı, Kanunun 4.1 maddesi tarafından ilan edilen İç Denetime ait Kanunun 1. maddesi her kamu sektör oluşumunun en azından yılda bir – kapsamlı bir iç denetim yapılmasını, bu denetimin a) bir iç denetim birimi , ya da b) bir iç denetçi – auditör (iç denetim biriminin kurulmadığı durumlarda) yapılmasını gerektirmektedir

²⁸ Çalışma Yönetmeliği ve Şeffaflık Kuralları; Dillerin Kullanımı; Masrafların ve Ücretlerin; Vergilerin ve Belediye ücretlerinin; Ticari amaçlı Kamu alanlarının kullanımı; İş Lisansları; ve Bina İnşaatı.

²⁹ Çalışma Yönetmeliği ve 2009 yılı için Emlak Vergi Düzenlemesi; Dillerin Kullanımı; Şeffaflık ; ve iş yerleri ile ilgili lisanslara değin üç kural tasarısı ve taşınılmaz emlak vergi uygulamaları.

³⁰ Çalışma Yönetmeliği ve Emlak Vergisi Kuralları; Vergi tarifeleri ve Ücretleri; Orta okul; İlk Okul; Şeffaf Yolcu Taşımacılığı ; İş Süresince Çalışma Saatleri.

³¹ 2009 seçimlerinden önce PDK 7 sandalyeye, LDK 6 sandalyeye, AAK 1 sandalyeye ve bağımsız aday 1 sandalyeye sahip.

³² LDK parti lideri, belediye meclisi başkanının seçimlere katıldığı zaman (şimdi başkan) Yerel İdare Bakanlığına başkan seçiminin geçerli olup olmadığı konusunda istem sundu. İki ay sonra Bakanlık seçimlerin yeniden yapılmasını istedi ve iddialı başkan tarafından yapılan iki toplantıda alınan tüm kararları iptal etti.

³³ Muhalefet, bir bağımsız (Rom) ve bir boş PDK sandalyesinden ibarettir. Bu yer, eski PDK meclis üyesinin topluluklar başkan yardımcısı seçiminden sonra boş kalmıştır. PDK alt –şube başkanı 14 Ekim 2008 tarihinde bu

başkanına karşı meydan okumaktadır. Bunun nedeni Kosova Türk Demokratik Partisi'nin (KDTP) ve onların bu alandaki başarılarından ³⁴ kaynaklanmaktadır. Yunik/ Junik / Junik/ belediyesindeki durum ise muhalefet partilerinin çalışmalarına katılmalarına yol açmıştır.³⁵

Bağımsız yasamanın diğer bir bölümü belediye meclis komitelerinin çalışan daimi komitelerine³⁶ ve zorunlu olmayan komiteler ³⁷ ile ilgilidir. Mamuşa/ Mamushë/ Mamuşa komitelerinin performansı yetersizdir: siyaset ve maliye komiteleri sırasız ve informal olarak bir araya gelmekte, diğer yandan topluluklar komitesi 2008 yılının başlangıcından şu ana kadar sadece iki kere bir araya gelmiştir. Yunik/ Junik / Junik/ belediyesinde ise belediye topluluklar güvenliği komitesi yanı sıra topluluklar komitesi de kuruldu ve bir yılda sadece bir kez toplantı yaptı. Diğer yandan Elez Han'da/ Hani i Elezit/ Đeneral Janković siyaset ve maliye ile topluluklar komitesi kurularak sürekli olarak toplanmıştır³⁸. Bunun yanı sıra belediye meclisi üç danışma komitesini kurmak için gerekli olan çalışmaları başlatmıştır.³⁹

4.4. Yürütme bölümü

2000/45 sayılı UNMİK Kuralına göre, yürütme organı başkanı, meclis sekreteri, müdürler bordu başkanı ve belediye personeli başkanı görevlerini de yerine getirmiştir. Önceden de belirtildiğine göre pilot belediye birimleri 2000/45 UNMİK Kuralını düzeltip tamamlayan 2007/30 UNMİK Kuralını uygulamamıştır. Yerel Özyönetime değin uygulanmakta olan Kanun ile doğrudan doğruya seçilen başkan idareyi ve administrasyonu yönetmekte ve belediyenin finansi administrasyonu ile belediye meclis kararlarının gerçekleştirilmesi için sorumludur. Yerel Özyönetime değin uygulanmakta olan Kanun, belediye meclisi başkanına daha fazla sorumluluk vermekte, belediyenin administratif, finansi ve eylemsel görevlerini denetemesi olanağını temin ederek, belediye için yürütme ve yasama bölümleri arasında ayan bir ayrımı da ifade etmektedir.

Kosova Hükümeti tarafından temin edilen talimata göre (18 Eylül 2008 tarihli Yerel İdare Bakanlığı tarafından yayınlanan yazı), geçici belediye meclisi başkanı ilerideki seçimlere kadar belediye başkanı olarak görevine devam eder ve aynı zamanda belediye meclisi üyesi olma hakkına sahip değildir. Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković belddiyesinde geçici belediye meclisi başkanı, pilot belediye biriminin belediyeye dönüştürülmesinden sonra merkezi düzeyden resmi talimat alıncaya kadar belediye başkanı görevi sorumluluğunu üstlenmekte tereddüt gösterdi. Sözü edilen belediye başkanının tereddüdü

yere başka birinin seçilmesi ile ilgili Yerel İdare Bakanına istem gönderdi ,ama belediye meclisi hala bir cevap alamadı.

³⁴ Mamuşa / Mamushë / Mamuşa'da Belediye başkanının Türkiye kurumları ile mevcut sıkı ilişkiler sonucu kentte gelişme ve enfastrüktürde sürekli gelişmeler kaydedilmektedir.

³⁵ Üç yıl süren boykottan sonra, Kosova demokratik Parti (PDK) üyesi 2008 yılının Aralık ayında belediye meclisine katılmak amacıyla yemin etti. Onun kararı, statüsündeki terfi ile etkilenecek ve tam teşekküllü belediye meclisi çalışmalarına katılma, geçici meclise muhalefet olmaktan daha ödüllendiricidir. AAK'nın altı üyesi belediye meclisini ve belediye toplantılarını boykota devam etmekte, GSÖT tarafından kendilerine verilen sandalye sayısını itiraz etmektedirler. Sözü geçen parti Deçan ana belediyesinde düzenlenen 2007 Kasım seçimlerinden sonra daha güçlü bir temsilciliğe hakk kazandığını belirtmektedir. (LDK sekiz sandalyeye, AAK altı sandalyeye ve PDK bir sandalyeye sahip.)

³⁶ Yerel Özyönetime değin uygulanan Kanuna göre , iki daimi komite siyasi ve finansi komitesi ve topluluklar komitesidir.

³⁷ Belediye Meclisi çalışmalarına katkıda bulunmak için daimi komitelerin kurulmasını davet eden Yerel Özyönetim Kanununun 51. maddesine uyumlu olarak.

³⁸ Siyaset ve maliye komitesi belediye meclisinin her toplantı öncesinde bir araya gelmekte ve topluluklar komitesi çalışma planını tasarlayıp Kosova Boşnak topluluğu üyeleri sayısının az olmasına rağmen, ki onlar yakın bir gelecekte çoğunluğu oluşturan Kosova Arnavut topluluğuna entegre olmuştur sözü geçen rapor döneminde dört defa bir araya geldi.

³⁹ 27 Ağustos 2009 tarihinde yapılan belediye meclisi oturumunda, üyeler, planlaştırılmış olan üç danışma komitesi için 15 üye için panelin seçilmesini onayladı. Belediye 2009 yılının Temmuz ve Ağustos aylarında sakinlerin komitelere katılmalarını davet etmiştir.

ilk sırada muhalefetin, bunu kendi enstitüsel güçlerini genişletmesi ile ilgili girişim olarak algılayacağı endişesinden ileri gelmiştir. Bu, yasama ve yürütme şubelerinin birbirinden bağımsız olarak ters algılanmasını etkileyebilir. Mamuşa / Mamushë / Mamuşa ve Yunik'te/ Junik / Junik yerel düzey tarafından desteklemeye ihtiyaç yoktur , belediye başkanı yetkisine hiçbir meydan okuma yoktur.⁴⁰

Daha önceleri medyada çalışan Mamuşa/ Mamushë/ Mamuşa⁴¹ belediye başkanı, belediye profilinin artırılması doğrultusunda çabalarını artırmakta, Mamuşa'nın/ Mamushë / Mamuşa / sadece tarımcılık merkezi değil, aynı zamanda Kosova Turizm merkezi olması doğrultusunda çaba harcadığını belirtmektedir. Türklerin çoğunlukta yaşamakta olduğu bu belediye başkanı belediye enfastrüktüründe ve belediye hizmetlerine ulaşım konusunda kaydedilen başarılar ile ünlüdür. Kendisi Kosova içerisinde olduğu gibi, diğer yerlerden de fon araçlarını temin etmek için çaba harcamıştır ve şimdiye kadar Kosova dışında daha doğrusu Türkiye'de bulunan beş belediye ile anlaşmalar imzalamaya başlamıştır.

4.1.1 Yürütme bölümü : İnsan kaynakları idaresi

Pilot safhası süresince ana belediyelerin yavaş yavaş pilot belediyelerinin transferine kadar bu belediyeler vatandaşlara birçok hizmetin sunulmasında sorumlulukla işlerini yerine getirmiştir. Şimdi ise tam teşekküllü belediyeler olarak eski pilot belediyeler, vatandaş önünde vis-à-vis sorumluluklarını artırmış bulunmaktadır. Vatandaşa sunulan sivil hizmetleri genişletmek amacıyla bir yıllık bir denetim döneminden sonra üç genç belediyede çalışmaların genişletilmesine rağmen onlar hala yetersiz sayıda bir personel ile çalışmalarını sürdürmektedirler.

Ekonomi ve Maliye Bakanlığı genç belediyelerin diğer belediyeler tarafından empose edilen ve 2010 yılı için maaşların ve ücretlerin artırılması limitlerinden muhaf tutmuştur;⁴² belediye görevlileri bu muhafın, genç belediyeler için hala saptanmış olmayan belediye personeli sayısının merkezi düzey tarafından gözden geçirilebilmesi ihtimali olarak görmektedir. 2009 yılında Belediye personeli sayısının 22'den 43 'e artırılmasıyla (dokuzu kadın) Mamuşa / Mamushë / Mamuşa gelecek yıl için 15 işyerinin daha fazla açılmasını öngörmektedir, 2010 yılına ait önerilen bütçe önerisi henüz bakanlık tarafından kabul edilmiş değildir. Elez Han'da/ Hani i Elezit / Đeneral Janković ise 2008 yılında belediye personeli sayısı 20 iken (biri kadın) 2009 yılında personel sayısı 40 olmuştur (dört kadın) 2010 yılında bu sayının 15-20 olarak artırılması planlaştırılmıştır. Yunik'te/ Junik / Junik/ ise 2008 yılında personel sayısı 18 iken (iki kadın) 2009 yılında 47 olmuştur (sekiz kadın), 2010 yılına ait belediye personeli sayısı planı ise 2009 yılının Ekim ayından beri henüz getirilmiş değildir.

Son zamanlarda sivil hizmetlerde yapılan artışlara rağmen merkezi düzeyin kendilerine düşük ve real olmayan bir personel artışını empoze ettiklerini belirterek, tüm belediye hizmetlerinin yapılması için sivil memurların birkaç işyerin işlerini yapmak durumunda olduklarından itiraz etmekte. Mamuşa/ Mamushë/ Mamuşa'da bir sivil memur insan hakları birimi görevlisi, cinsiyet eşitliği görevlisi ve Avrupa Entegrasyon görevlisi işyerinde bulunmakta ama hiçbir görevini gerektiği şekilde yapmamaktadır.⁴³ Diğer yandan personel sayısı zorunlu kilitsel işyerlerinin doldurulmaması için bir gerekçe olarak kullanılabilir. Bu işçilerin işe alınması sonucu bazı belediye görevlilerinin yetkilerine karşı bir denge unsuru oluşturabilir. Örnek olarak Elez Han'da/ Hani i Elezit/ Đeneral Janković personel şefi seçilmiş değildir. Bunun yerine başkan tarafından atanan administrasyon müdürü personel şefi görevini yapmakta, bu işyeri ise belediyede mevcut memuriyetler arasında en yüksek mevkii

⁴⁰ Yunik/ Junik / Junik/ ve Mamuşa / Mamushë / Mamuşa AGİT Belediye alan Ekiplerine göre, sözü geçen mektup belediye başkanlarına daha fazla destek vermiş, Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković Alan Ekibi ise, muhalefetten gelebilecek sert reaksiyon yüzünden belediye başkanın merkezi düzeyden destek gelmeden hareket etmeye isteksiz olduğunu belirtmektedir.

⁴¹ Eski belediye başkanı 'Yarın' adlı Türk Dili üzere yayınlanan derginin kurucularından biri olduğu gibi Priştine Radyo Televizyonu'nda da gazeteciydi.

⁴² Maliye ile Ekonomi Bütçesinin 2010/01 Sirküleri-genelgesi .

⁴³ Belediyelerde Cinsiyet Eşitliği Ofislerinde sorumlulukların saptanması ve tanımlanmasına değin 2005/08 Adminstratf Talimatında da koşul olarak belirtilmiştir.

olarak öngörülmeşti. Belediye başkanı, personel ile bütçe sınırlandırmaları yüzünden durumun düzeltilemediğini ifade etmektedir.⁴⁴ AGİT Belediye Alan Ekipleri, bu durumu daha ziyade belediye meclisi başkanının personel konusunda etkili olabileceği örneği olarak değerlendirmektedir.

Özellikle sağlık, enformasyon teknolojisi, kentsel planlama ve maliye alanında teknik ile uzmanlaştırılmış personelin işe alınması genç belediyeler için bir meydan okumayı oluşturmakla birlikte hizmetler kalitesinin artmasını körüklemektedir. Örnek olarak Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković / belediyesi iki hekimin ayrımından sonra uygun kalifiyeye sahip olan adayları bulmakta bir hayli zorlandı. Daha büyük kentlerden kalifiyeli adaylar, izole edilmiş bu belediyelere gidip gelme masrafları ücretlerinden memnun olmayarak duyuruya katılmak istemiyor, bu tür yolculuk masraflarının telafi edilmesi sözkonusu olunca merkezi düzey belediyelere önemli ölçüde sınırlandırma koymaktadır. Kadastro, kentleşme ve çevre korunumu departmanları gibi uzmanlık isteyen diğer iş yerleri için belediyeler, asgari kalifiyeleri yerine getiren adayları belirlemek amacıyla iş ilanlarını birkaç kere tekrar yayınlamak zorunda kaldı.

4.5. Enstitüsel ilişkiler

Geçen yıl, belediyelerin farklı taraflar arasındaki yürüttüğü çalışmalara teşekkür ederek belediyelerin pilot belediye birimlerinden tam teşekkülü belediyeye dönüşmesini etkilemiştir. Bu bölümde, belediyelerin gelişmesi doğrultusunda bu ilişkilerin ne denli etkili olduğu incelenmektedir.

4.5.1 Genç belediyeler – Ana belediye

Geçen pilot belediye birimi raporunda AGİT tarafından yapılan değerlendirmelerde olduğu gibi, meclislerin politik yapısı, pilot belediye birimleri ve ana belediyeler arasındaki ilişkilerin biçimlendirilmesinde genel bir rolü oynayarak, sorumlulukların ne kadar daha kolay bir şekilde paylaşılacağı saptanabilir. Örneğin Mamuşa / Mamushë / Mamuşa ve Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković başında bulunanlar ana belediyelerinde aynı parti tarafından yönetildiği için⁴⁵ pilot belediye birimine kıyasla geçiş sürecini daha kolay gerçekleştirdi. Diğer yandan Yunik/ Junik / Junik, Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković ve Kaçanik / Kaçanik/ Kaçanik'te (ana belediye) PDK idaresinin işbaşında olması sonucu, Elez Han'dan yirmi kişilik bir personelin ana belediyesinde çalışmaları yakından takip etmesine imkan sağlandı. İki belediye personeli arasında daha sıkı ilişkilerin gerçekleştirilmesi, daha az görgü sahibi olan tarafın daha görgülü taraftan yardım istemesini olası kıldı.

Genç ile ana belediyeler arasındaki çözüme kavuşmamış durumlar personelin genç belediyeye transferinde ortaya çıkan anlaşmazlıkları doğurmaktadır. Mamuşa/ Mamushë/ Mamuşa ve Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković belediyesinde eğitim personeli maaşlarının ana belediyeden genç belediyeler maaş listelerine transfer edilmesinde ertelemeler olmuştur. Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı ile Maliye ile Ekonomi Bakanlığının bu durumu düzeltmeleri konusunda gönderilen istem hala görüşülmemiştir,⁴⁶ bu sorun belediyeler arasındaki çatışmadan ziyade bakanlıklar arasında biriken sorunların çözülmediğinin işaretidir.

⁴⁴ 27 Mayıs 2009 tarihinde merkezi düzeye sunulan yıl ortası bütçe rebalansı.

⁴⁵ Mamuşa / Mamushë / Mamuşa, Kosovo Demokratik Türk Partisi (KDTP) tarafından idare edilmektedir, bu parti PDK ile birlikte Prizren/ Prizren/ Prizren ve Elez Han'da/Hani i Elezit / Đeneral Janković koalisyon oluşturmuştur, Kosova Demokratik Partisi (PDK) Kaçanik / Kaçanik/Kaçanik'te de çoğunluğa sahip .

⁴⁶ Mamuşa / Mamushë / Mamuşa'nın Kasım 2008 tarihinde Maliye ve ekonomi Bakanlığına yapmış olduğu isteminde "Gjon Buzuku" ortaokul personelinin ve para fonlarının Prizren/ Prizren belediyesinden Mamuşa/ Mamushë / Mamuşa /Mamuşa Belediyesine aktarılması kabul edilmiştir , Prizren /Prizren/Prizren kendi bütçesi ile personel listesinin oluşturulması doğrultusunda istem göndermek için sorumludur. Şimdiye kadar Prizren/ Prizren/Prizren Belediyesi tarafından hiçbir eylem başlatılmamış olması, bu okul öğretmenlerine maaşlarının ödenmesinde ertelemelere neden olmuştur. Mamuşa / Mamushë / Mamuşa Eğitim Müdürü yeni öğretim yılı başlamadan evvel Prizren / Prizren/Prizren'deki meslektaş ile görüşerek bu sorunu çözmeyi kararlaştırmıştır.

Deçan / Deçane/Deçan ve Yunik/ Junik / Junik/ arasındaki kötü ilişkiler, yetkilerin transferindeki ertelemelere yol açmıştır. Vokş/ Voksh/ Vokša, Slup/ Sllup ve Rastaviça/ Rastavicë / Rastavica/ köylere desteğin sunulmaması Yunik'te/ Junik / Junik/ kadastro tarifinin olmaması köylülerin idareye petisyon göndermelerini hızlandırdı. Sadece 2008 yılının Haziran ayında, Administratif Belediye Sınırlarına değin uygulanan Kanunun yürürlüğe girmesiyle köylüler, Deçan / Deçane/Deçan kadastro bölgesine döndüler. En sonunda 2007 yılına ait olan seçim sonuçları, ki bu sonuçlar AAK'nın belediye meclisini boykot etmesine ve Yunik'te/ Junik / Junik daha zayıf bir yasamaya neden oldu.

4.5.2 Genç belediyeler – Merkezi idare

Geçen yılların büyük bir bölümünde ⁴⁷ Kosova hükümeti genç belediyelere, diğer belediyelere karşı davrandığı gibi davrandı – diğer belediyelerin olduğu gibi onların da uygulanan kanunlara uyum sağlamalarını istedi. Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković ve Yunik/ Junik / Junik belediye görevlileri kendilerinin merkezi düzeydeki görevliler ile ilişkilerinin işbirliği düzeyinde ve yakın olduğunu belirtmektedirler. Mamuša / Mamushë / Mamuša'da, belediye başkanının özel becerileri ve merkezi düzey ile sıkı ilişkileri, belediyenin merkezi düzey ile de sıkı ilişkilerin olmasına neden oldu.⁴⁸ Diğer belediyelere, belediyelerin kanun ile uyumlu olması ve güçlü bir öneriye dayanarak projeler için yardımlar ve bağışlar verilirken, belediye başkanının sıkı işbirliği ve becerisi Yerel İdare Bakanlığından proje önerilerini kazanması için önemli bir rolü oynadı.⁴⁹

Kosova'daki diğer belediyeler gibi bu belediyeler de, yürürlükte olan dil yasa düzenlemelerinin uyumunda geri kalmaktadır. Onlar sık sık azınlığı teşkil eden kişilerin toplantıya az sayıda katılmaları yüzünden ve onların belediye personelinin çalışmalarının çok yoğun olması yüzünden kanun ile uyumlu olmalarını engellediğini ifade etmektedir.⁵⁰ Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković belediyesi çok nadir olarak evrakları, duyuruları ve toplantılar ile ilgili belgelerin Sırpça tercümesini temin etmekte, Sırpçayı resmi dil olarak değil, resmi kullanımda olan bir dil olarak görmektedir ⁵¹ . Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković sakinleri, belediyenin Đeneral Janković diye Sırp adını beğenmediğini; bu belediyenin resmi adı için hükümete petisyon göndermek yerine belediyenin resmi

Kaçanik / Kačanik/ Kačanik ve Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković vatandaşları 2 Eylül 2008 tarihinde Laq/Laç 'tan iki öğretmenin 1 Eylül tarihinden itibaren bir belediye bütçesinden diğer belediye bütçesine geçmelerine ilişkin Anlaşma Memorandumunu imzaladı . Sözü geçen Memorandum Anlaşması kopyaları Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığına olduğu gibi Maliye ile Ekonomi Bakanlığına gönderildi.. İkinci istem, Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković Eğitim ve Maliye Bakanları tarafından transferin yapılmasına değin istem 12 Şubat 2009 tarihinde ilgili bakanlara gönderildi ama şimdiye kadar resmi olarak hiçbir şey yapılmış değildir. Bakanlık hala resmi olarak transferi yapmamış, öğretmenler ise belediye meclisinin bütçe çizgisi yoluyla maaşları ödenmiştir.

⁴⁷ Genç belediyelerin ücretler ve maaşlar için bütçe fonlarını sınırlandıran 2010/01 tarihli Bütçe Sirküleri haricinde.

⁴⁸ AGİT'in belediye yasalarına değin raporuna göre belediye yasalarının denetlenmesi sürecinde yerel ile merkezi düzeyde işbirliğin olmasına rağmen belediye görevlilerinin merkezi düzeyde işbirliği yapmaları konusunda bir sitem yoktur ve belediyeden belediyeye durum değişmektedir. Merkezi ve Yerel İdare arasındaki ilişkiler – Belediye Yasaları , AGİT Kosova Misyonu, Ekim 2009.

⁴⁹ Nehir yatağının drenajına değin proje ve 2009 yılının Haziran ayında kent parkının genişlemesi için ortalama olarak 200,000 Euro harcandı. Belediye başkanı 2010 yılında yeni elektrik hattının inşaa edilmesi için iki projenin (1.2 million Euro) öngörüldüğünü ve atık su arıtma tesisinin kurulması (50,000 Euro) bu projenin Yerel Hükümet Administrasyonu tarafından fon temin edilmesi beklenmektedir.

⁵⁰ 2006/51 Sayılı UNMIK Kuralına göre Dillerin Kullanımına değin Kanun uyarınca , Arnavutça ve Sırpça tüm Kosova' da eşit bir statüye ve onların tüm Kosova enstitülerinde kullanılması ile ilgili eşit haklara sahip olarak resmi diller olarak tanımlandı .

⁵¹ Dillerin Kullanımına değin Kanun ile tanımlandığı üzere : “Yaşamakta olduğu belediyede ana dili resmi olmayan ve toplam ahalinin en azından yüzde beşini (5) oluşturduğu durumlarda topluluğun dili resmi dil statüsüne sahip olacak ve diğer resmi diller ile birlikte eşit olarak kullanılacaktır....”.

dilini değiştirdiler ve belediye kendi sivil kayıtlar pullarında – damgalarında Hani i Elezit/ ‘Hani i Elezit’/ Elez Han olarak başvurdu,⁵² ki bu damgalar Kamu İdare Bakanlığı tarafından yayınlandı. Mamuşa / Mamushė / Mamuşa’da tek bir Rom belediye meclisi üyesine Türkçe’den Arnavutçaya tercüme yapılmamaktadır.⁵³ Mamuşa / Mamushė / Mamuşa ve Yunik/ Junik belediyelerinin bazı işaretleri, kendi belediye meclislerinden geçen dillerin kullanımına değin belediye tüzükleri ile uyumlu değildir. İddiaya göre Mamuşa / Mamushė / Mamuşa belediye başkanı Yerel İdare Bakanlığı tarafından işaretler konusunda uyarı aldı ama belediye başkanından konuyla ilgili hala bir açıklama gelmedi.

4.5.3. Genç belediyeler – Dış ilişkiler/ yardım

Uluslar arası örgütler de genç belediyelere destek sunmaktadırlar. AGİT’in, 2006 yılından beri her pilot belediye birimine atadığı belediye ekibi vardı; bu belediyelerin tam teşekküllü belediyelere dönüştürülmesinden sonra, bu ekipler, insan hakları ilkeleri ve iyi idare standartları ile uyumlu olup olmadıklarını denetlemeye ve öğüt vermeye devam etti. Bununla birlikte genç belediyeler KFOR, UN Habitat, BM Uluslararası Gelişme Ajansı, Birleşik Devletler Uluslararası Yardım Örgütü (USAID), ve Avrupa Komisyonu tarafından desteklendi.

Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković ve Mamuřa/ Mamushė / Mamuřa’ya emlak vergisini toplmaya geçtikler için her ikisi de 45,000⁵⁴ Dolarlık teşvik hibe ile ödüllendirildi. Avrupa Komisyonu’nun “Yerel İdareye Destek /EULOG” adını taşıyan iki yıllık projesi, belediye departmanları şeffaflığını ve etkisini artırmak, iç – belediye işbirliği, müfettişlik, belediye gelişimi planları, Yerel Özyönetime değin uygulanmakta olan Kanunun etkili bir şekilde gerçekleştirilmesi, belediyelerin maliye idaresini güçlendirmeyi hedeflemektedir. BM Habitat, belediyelerin kentsel ve uzaysal planlama alanlarındaki kapasitelerini inşaa etmek için çalışmaktadır.

Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković⁵⁵ ve Junik / Junik/Yunik⁵⁶ yabancı sivil kuruluşlarından yardım gördü ama bu belediyeler Mamuřa / Mamushė / Mamuřa kadar yabancı sivil kuruluşlarından yardım göremedi. Mamuřa / Mamushė / Mamuřa’nın Türkiye’de var olan enstitüler ve örgütler ile sıkı işbirliği içinde bulunarak bu küçük belediyeye birçok yatırımın yapılmasını sağladı, belediye başkanının Türkiye’ye yapmış olduğu ziyaretleri Mamuřa belediyesinin daha da gelişmesine katkıda bulunmuştur. Böylece Mamuřa belediyesi birçok proje için fon temin etmiş⁵⁷. Mamuřa / Mamushė / Mamuřa aynı zamanda Türkiye’den dört belediye ile olmakla birlikte toplam beř belediye ile kardeş belediye olmuştur. Belediyenin dıştan gelen yardımlara dayanmasının bir göstergesi 2010 yılına ait olan bütçe önerisinde yansıtılmıştır, bu belediye kapital projeler için ek olarak 9.8 million Euro tahsis etmektedir. Bu projeler için fonların, kendi kaynaklarından değil, 18 farklı proje önerisini sunması beklenen dış bağışçılardan gelmesi öngörülmektedir.⁵⁸ Elde edilen başarılar bir yana, bu belediye pratikte ender bir duruma bulunmaktadır. Mamuřa / Mamushė /

⁵² Elez Han/ Hani i Elezit / ‘Hani i Elezit’ adı Administratif Belediye Sınırlarına değin uygulanmakta olan Kanunu olduğu gibi 2004/36 UNMİK Kuralı ile değiştirilen Belediyeler Sayı, Ad ve Sınırlarına değin 2000/45 UNMİK Kuralını ihlal etmektedir.

⁵³ Yerel İdare Bakanlığı tarafından temsilci olduğu zaman, belediye tercümanı belediye meclisi Rom üyesine değil merkezi düzeydeki görevli için tercüme yapmaktadır.

⁵⁴ AB doları.

⁵⁵ “Kosova Destek Grubu” adlı Kuzey İrlanda Sivil Toplum Kuruluřu, Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković’ genç İtfaiye ve Koruma Birimine 15,000 Euro değerinde teknik cihaz yardımı yaptı .

⁵⁶ “Sınırsız Kültür Zenginliği” adlı İsveç Sivil Toplum Kuruluşu, The Swedish Non-Governmental Organisation, Yunik Merkezinde bulunan ve 17 asırdan kalan ‘Ali ‘Hoxha ‘ Kulesinin onarımı için 37,000 Euro değerinde bağış yaptı; kule sahibi bu onarımdan sonra kullenin on yıl kamuya açık olması ile uzlaştı.

⁵⁷ Bunun dahilinde yeni belediye binasının inşaa edilmesi ve yeni ilkokulun inşaa edilmesi, sağlık merkezinin tıbbi cihazlarla donatılması , yeni açılan kütüphane için büyük bağışı kapsamaktadır.

⁵⁸ Bu fonlar beklenmektedir ama henüz teyid edilmiş değildir.

Mamuša merkezi düzeyde meydana gelen herhangi bir depresyondan kurtulmak için olanaklara sahip olarak enfrstrüktür gelişimi için hızlı süreçleri devam etmeye hazırdır.

4.6. 2009 Genç belediyelerde yerel seçimler

2009 yılının Kasım ayında düzenlenen yerel seçimlerde, Elez Han/ Hani i Elezit/ Đeneral Janković, Yunik/ Junik / Junik ve Mamuša/ Mamushë/ Mamuša belediyeleri ilk defa olarak kendi seçim bölgelerinde oylarını kullandılar. Bu seçimler üç belediye için turnusol testi olarak kullanılacaktır. Liderler kendi seçmenlerine karşı sorumlu davrandılar ve belediyeler de seçimlerin başarılı bir şekilde planlaştırılması ve idare edilmesinde eylemlerde bulunmak için sorumluluğu üstlendiler.

Lojistik olarak genç belediyelerde seçim örgütlemesi ilk defa olarak kendi belediye görevlileri tarafından koordine edilmiştir. Tüm hazırlıkların yapılmasını temin etmek için ve seçim gününün ne kadar daha kolay ve başarılı bir şekilde geçmesini sağlamak amacıyla, ana belediyelerden belediye seçim görevlileri genç belediyelerde sürecin iyi geçmesi doğrultusunda önceki seçimlerde bu yörelerin eski adminstrasyonlarını temin ederek yardımda bulundular. Belediyeler seçim ile ilgili son tarihlere karşı saygı göstererek ⁵⁹ diğer Kosova belediyelerine kıyasla onların daha az sayıda oylama merkezlerinin olması nedeniyle büyük bir sorun beklenmiyordu.

Diğer belediyelerde olduğu gibi bu belediyede de, seçmen listesi Merkezi Sivil Kayıtlarından alınmış, sivil kayıtlarda yapılan değişmelerin seçmen listesinde de yansıtıldığını göstermektedir. Demek oluyor ki, eğer seçmen adres değişimini sivil kayıtlarda güncelleştirmeyi unutmuşsa ki bu güncelleştirmeyi muhakkak yapmalıdır, ⁶⁰ onların oturdukları yere uygun olmayan oylama merkezlerine gitmeleri tayin edilmiştir. Seçmen listesinde bu yanlış yerleştirmelerin ve diğer eksiklerin düzeltilmesi amacıyla, Merkezi Seçim Komisyonu 1 ve 15 Eylül 2009 tarihleri arasında yapılan Seçmen hizmeti Dönemi süresince vatandaşların kendi adreslerini Belediye Kayıt Merkezlerinde güncelleştirmelerini cesaretlendirerek, belediye seçim komisyonu ile Oylama Merkezi Yerlerini onaylamalarını veya değiştirmeleri gereğine işaret etmiştir.

Yerel Özyönetime değin uygulanmakta olan Kanununun 36. maddesine göre, Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković, Yunik/ Junik/ Junik ve Mamuša/ Mamushë/ Mamuša Belediye Meclis üye sayısı 15 'tir , çünkü onların ahali sayısı 10,000 nüfus altında kalmaktadır. Kačanik/Kaçanik/Kaçanik ve Dečan/Dečane/Dečan belediye meclislerinde yeni belediyelerin kurulmasıyla nüfus sayısının azalmasını göz önünde bulundurarak üye sayısı 31 üyeden 27 üyeye düştü; diğer yandan Prizren belediye meclisi 41 üye ile kalacaktır.

15 Kasım seçimleri için riskler büyüktü – üç genç belediye liderleri ilk defa olarak kendi seçmenleri önünde teste tabii tutulmuş, seçmenler ise Kosova ortalamasına göre ki bu ortalama % 44.7 'den fazlaydı.⁶¹ Merkezi Seçim Komisyonu, Mamuša / Mamushë / Mamuša'da yüzde 65.1 bir katılımın olduğunu ileri sürerek, bunun Kosova'da en yüksek bir katılım olduğunu belirtti. Elez Han/ Hani i Elezit/ Đeneral Janković'da katılım yüzde 56.7 ve Yunik'te/ Junik/ Junik yüzde 45.7 idi. Bu sayılar, genç belediye sakinlerinin Kosova yerel idare reformu sürecinin bu safhasına yanıt vererek yerel düzeyde karar alma sürecine katılmak için daha fazla katılımın temin edilmesi amacıyla Avrupa Yerel Özyönetim Sözleşmesi değerlerinin gerçekleştirilmesi için hazır olduklarını göstermektedir.

⁵⁹ Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković ve Yunik/ Junik / Junik'te Belediye seçim komisyonları 16 Temmuz 2009 tarihinde kuruldu, Mamuša / Mamushë / Mamuša'da ise 30 Temmuz 2009 tarihinde kuruldu.

⁶⁰ 2008/14. Sayılı UNMİK Kuralı tarafından ilan edilen İkamet ve Yerleşme Kanununun 5. maddesine göre

⁶¹ Merkezi Seçim Komisyonu tarafından kamuya açık olan resmi sonuçlara göre.

5. SONUÇLAR

Enfrastrüktürleri geliştirip yurttaşlara hizmet temin ederek belediyelerin kendi belediye kurallarını kabul etmekte elde ettikleri görgülere dayanarak, onlar daha büyük meydan okumalar için kapasitelerini geliştireceklerdir. Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković, Yunik/ Junik / Junik ve Mamuša/ Mamushë/ Mamuša AGİT Alan Ekipleri genç belediyelerin performansını memnun edici olarak değerlendirmektedir: Sözü geçen belediyelerin kısa bir zaman içerisinde oldukça iyi bir başarı kaydetmelerine rağmen daha da gelişme ihtiyaçları vardır. Özellikle şu alanlarda ilerleme kaydedilmiştir: ana belediyelerden yetkiler transferi, maliye idaresi ve yürütme şubelerinde. Uygulanmakta olan kanun üstünlüğünün sağlanması alanındaki gelişmeler yanı sıra, yasama bölümlerinin güçlendirilmesi, kamuoyunun karar almaya katılımı ve insan kaynakları idaresi planında artışın sağlanması beklenmektedir.

Genç belediyeler yetkilerin transferinde oldukça başarılı olmuşlardır. Belediyeler, ek sorumlulukları üstlenmekte başarılı olmuş, kapasite yapılanması ile ilgili profesyonel gelişmede, Kosova ajansları, bakanlıklar ve uluslar arası örgütler tarafından sunulan eğitim olanakları doğrultusunda profesyonel gelişmelerini sürdürmek için yetenekli olduklarını göstermişlerdir. Uygun bir personel , cihaz ve diğer mülkün transfer edilmesinin gerekmesine rağmen, belediye hizmetlerinin vatandaşa sunulması dorultusunda çalışma çözümlerini bulmakta sorunlarla karşı karşıya gelinmedi.

Maliye idare alanında genç belediyeler standard bir performans sergiledi. Elez Han/ Hani i Elezit/ Đeneral Janković ve Yunik/ Junik / Junik, 2008 yılında küçük bir bütçe artışı ile çalışmalarını gerçekleştirdi. Mamuša/ Mamushë/ Mamuša'nın bağışçıları kendine çekmesini bilmesine teşekkür ederek, küçük belediyenin kendi enfrastrüktürünü daha fazla inşaa etmesine yardım etti. Belediyelerin Yerel İdare Bakanlığı ve Maliye ile Ekonomi Bakanlığından tarafından uymaları gereken prosedürel kanunlara saygı gösterme ve fiskal – mali şeffaflık ve sorumluluğa saygı göstermeleri yönünde cesaretlenip yönlendirilmelidir.

Mamuša/ Mamushë/ Mamuša'da Kosova ve Kosova dışındaki yürütme organları ile belediye projeleri için bağışçıları temin etmek amacıyla yardımda bulunmaktadır; ama bu gücün, sağlıklı, aktif bir belediye meclisi ile karşı dengeli olması gerekir. Elde etmiş olduğu tüm başarılar belediyenin enfrastrüktür gelişmesine bağlı olmasına rağmen, belediye administrasyonu kapasitesi eşit olarak gelişmemiş ise liderlikte yapılacak olan herhangi bir değişimin performansı olduğu gibi kenttaşlara belediye hizmeti kalitesini tehlikeye atabilir.

Elez Han/ Hani i Elezit/ Đeneral Janković'da bu denge gözlenmektedir, çünkü etkili bir belediye meclisi kendi administrasyonunun uygulanan kanun ile uyum sağlamasını başarmış, yasamanın kapsamlı ve şeffaf olmasını temin etmiştir. Mamuša/ Mamushë/ Mamuša ve Yunik/ Junik / Junik'te var olan politik farklılık yüzünden ana belediyeleri ile ilişkiler sorunlu geçmiş, Dečan/ Dečane/ Dečan ise kendi yasama bölümlerinin gelişimini aksatmıştır.

Belediyeler, var olan çalışanların-personelin belediye liderlerini çok fazla yükleyen ve görgüsüz sivil hizmet işyerlerinin yığılmasını zorladığını iddia etmekte. Belediyelerin personel sınırlandırılmalarına ilişkin karara rağmen, eğer belediye eğitim, kadastro ve sağlık sektörlerinde teknik olarak becerikli personeli işe almaya devam etme yönünde mücadele etmezse, hizmet kalitesi düşebilir.

Mamuša / Mamushë / Mamuša yerel idare administrasyonuna katılmada eşit olanaklar temin edilerek azınlığı oluşturan topluluklar söz konusu olunca bir model olarak ortaya çıkmaktadır. Üç genç belediyenin yerel idare reformuna ilişkin gelecekteki projelerde kullanılması gereken kendi öncelikleri vardır. Elez Han/ Hani i Elezit / Đeneral Janković, Yunik/ Junik / Junik ve Mamuša/ Mamushë/ Mamuša Alan Ekipleri Junik / Junik/Yunik'i yeni belediyenin kurulmasında kenttaş katılımı için en iyi pratikleri

sergilediğini,⁶² Mamuša / Mamushë / Mamuşayı bağış verenler yönünden başarılı olması ve Elez Han/ Hani i Elezit/ Đeneral Janković şeffaf olması ile belediye meclisinin kendi çalışmalarını profesyonel bir şekilde yürüttüğünü değerlendirdi.

6. ÖNERİLER

Yerel düzey:

- a. İnsan haklarının tam olarak korunması ve geliştirilmesi de dahil olarak özellikle prosedürel çerçeveye, uygulamalı yasamaya bağlı kalın (dile itaat da bunun dahilindedir).
- b. Yeni belediyelerdeki sınırlı sivil hizmet ve bütçe nedeniyle iç belediye işbirliğinin cesaretlendirilmesi (örnek olarak itfaiye, kadastro , eğitim v.b.)
- c. Belediye meclislerinin şeffaf ve katılımcı bir şekilde çalışması gerekir - daimi ve danışma komitelerini kucaklamaları gerekir. 2009 yılı Kasım ayı seçimlerinden sonra yeni meclisler şu alanlarda aktif olmalıdır:
 - Kamu toplantıları ve bütçe ile ilgili kamuya açık toplantıları örgütlemeli,
 - görevleri aydınlığa kavuşturan zorunlu ve zorunlu olmayan komiteleri kurmalı.
 - yönetim erkini denetleme görevinde bulunmalı.

Merkezi düzey;

Yetkilerin tam olarak transfer edilmesine başlamadan önce yerel idare kapasitesini artırmalı (Yerel Özyönetime değin Avrupa Sözleşmesi).

- a. Yetkiler alanında siyasetin oluşturulması doğrultusunda yeni belediyelere talimatın temin edilmesi.
- b. Eski pilot belediye birimlerinden istek ve evrak için sırada bekleyenlere öncelikte yanıt vermeli.
- c. Belediye sivil hizmet sürecini denetlemeli ve yolculuk masraflarının belediye tarafından ödenmesini temin ederek örnek olarak kadastro/ kentleşme, eğitim, maliye ve sağlık alanlarına kalifiyeli adayların katılması sağlanmalı .
- d. Tüm pilot belediye birimi projesine değin en iyi pratiklerin ilerletilmesi: bunun yanı sıra Mamuşa/ Mamushë/ Mamuşa belediyesinin desantralizasyon modeli olarak geliştirilmesi, diğer iki genç belediyede kaydedilen başarıların altının çizilmesi ve ihmallerinin - kusurlarının hatırlatılması.

Uluslar arası topluluk:

- a. Uygulamalı yasaya uymak amacıyla belediyelere teknik yardımın temin edilmesinin sürdürülmesi.
- b. Danışma komitelerinin desteklenmesi ve yerel sivil toplumun güçlendirilmesiyle karşılık veren katılımcı belediye meclislerinin katılımının cesaretlendirilmeye devam etmeli.

⁶² Kadastro tarifi nedeniyle hükümete petisyon gönderen Vokş/ Voksh / Vokša, Slup/ Sllup / Slup/ ve Rastaviça/ Rastavicë / Rastavica gibi üç köyün örnek olarak verilmesi.

7. EKLER

7.1 2009 Yerel seçimler sonuçları

7.1.1 Hani Elezit / Đeneral Janković/Elez Han Belediyesi

Belediye Başkanı seçimleri

İk raund

	Oylar	Yüzelik
Rufki Suma (bağımsız)	1,886	44.29 %
Mehmet Ballashi (PDK)	1,553	36.47 %
Musafer Dernjani (LDK)	598	14.04 %
Menduh Vlashi (AAK)	221	5.19 %
Toplam geçerli oylar	4,258	
Seçmenler	7,683	
Katılım	4,357 (56.71 %)	

İkinci raund

	Oylar	Yüzelik
Rufki Suma (bağımsız)	2,417	53.13 %
Mehmet Ballashi (PDK)	2,132	46.87 %
Toplam oy sayısı	4,549	
Seçmenler	7,683	
Katılım	4,592 (59.77 %)	

Belediye meclisi seçimleri

	Oylar	Yüzelik	sandalye
LDK – Lidhja Demokratike e	1,498	38.77 %	6
PKD – Partia Demokratike e	1,459	37.76 %	6
AAK – Aleance për Ardhmërinë e	907	23.47 %	3
Toplam geçerli oy	3,864		
Seçmenler	7,683		
Katılım	4,248 (56.71 %)		

7.1.2 Junik / Junik/ Yunik Belediyesi

Belediye başkanı seçimleri

İlk raund

	Oylar	Yüzelik
Agron Kuçi (AAK)	1,109	49.64 %
Tahir Isufaj (LDK)	730	32.68 %
Shpejtim Gacaferi (LDD)	239	10.70 %
Niman Tofaj (PDK)	133	5.95 %
Ali Kasumi (AKR)	23	1.03 %
Toplam geçerli oylar	2,234	
Seçmen	4,962	
Katılım	2,269 (45.73 %)	

İkinci raund

	Oylar	Yüzelik
Agron Kuçi (AAK)	1,268	56.76 %
Tahir Isufaj (LDK)	966	43.24 %
Toplam geçerli oylar	2,234	
Seçmenler	4,962	
Katılım	2,249 (45.32 %)	

Belediye Meclisi seçimleri

	Oylar	Yüzelik	sandalye sayısı
AAK – Aleance për Ardhmërinë e Kosovës	892	43.49 %	7
LDK – Lidhja Demokratike e Kosovës	708	34.52 %	5
LDD – Lidhja Demokratike e Dardanisë	242	11.80 %	2
PKD – Partia Demokratike e Kosovës	170	8.29 %	1
AKR – Aleanca Kosova e Re	39	1.90 %	0
Toplam oy sayısı	2,051		
Seçmenler	4,962		
Katılım	2,219 (45.72 %)		

7.1.3 Mamuša / Mamushë / Mamuša Belediyesi

Belediye Başkanı seçimleri

İlk raund

	Oylar	Yüzelik
Arif Bütüç (KDTP)	1,441	80.10 %
Mehmet Mazrek (AKR)	217	12.06 %
Berzat Morina (PDK)	141	7.84 %
Toplam geçerli oylar	1,799	
Seçmenler	2,835	
Katılım	1,848 (65.19 %)	

Belediye Meclisi seçimleri

	Oylar	Yüzelik	sandalye sayısı
KDTP – Kosova Demokratik Türk Partisi	1,134	68.85 %	11
AKR – Aleanca Kosova e Re	254	15.42 %	2
PKD – Partia Demokratike e Kosovës	151	9.17 %	1
Sami Taç	108	6.56 %	1
Toplam geçerli oylar	1,647		
Seçmenler	2,835		
Katılım	1,846 (65.11 %)		